

Inleiding over Hanze

Voorzitter, het is een genoegen om als trotse inwoner van deze mooie Hanzestad met een pan-Europese bril onze visie te kunnen delen over de begroting van het Hanzejaar 2023.

Want u weet natuurlijk voorzitter, dat de Hanzesteden overtuigd waren van een zeer vooruitstrevend gedachtegoed: **denk globaal, handel lokaal**.

Dat uitte zich in 4 Pijlers. Vier waarden waarom de Hanze zo succesvol, waardevol en pionierend was:

- hun lef;
- hun vooruitstrevendheid;
- hun lokale verbondenheid; en
- hun Europese samenwerking,

Voorzitter, de handelslieden van de Hanze stonden bekend om hun lef! En ook wij moeten met **lef** inspelen op de maatschappelijke en economische vraagstukken van onze tijd, zoals de Hanze dat destijds ook deed.

En ja voorzitter, met de koers gericht op de brede welvaart en de donut economie ziet de 21e eeuwse Zwollenaar die lef terug. En met deze vernieuwende koers willen wij, door in te zetten op sociaal en ecologisch herstel, Zwolle door de klimaatcrisis gidsen.

Maar de klimaatcrisis vraagt om de durf om **echt** te pionieren.

Want voorzitter, onlangs hebben we een motie van de Partij voor de Dieren aangenomen om een duurzaamheidsparagraaf toe te voegen aan beleidsstukken. De wethouder gaf daarbij aan dat het moeilijk kan zijn om de duurzaamheid van beleidsstukken te meten. En dat snappen wij... om invulling te geven aan deze motie en daarmee in de praktijk écht te kunnen sturen op duurzaamheid hebben we concrete doelen en indicatoren nodig.

En **daar** zijn meerdere Europese steden **nu** mee bezig via het Donut Economics Action Lab, kortweg DEAL. Dit programma biedt niet alleen een samenwerking met gelijkgestemden, maar ook **die** concrete indicatoren waar we naar op zoek zijn om aan te tonen hoe duurzaam en gezond Zwolle is. Daarmee kunnen we de metingen, waarvan we nu al een gedeelte uitvoeren, in een kader plaatsen en een concrete invulling geven aan de duurzaamheidsparagraaf van onze beleidsstukken.

Is het college bereid om te onderzoeken in hoeverre een samenwerking met het - net als de vroegere Hanzestad Zwolle pionierende - Donut Economics Action Lab ons kan ondersteunen in de ontwikkeling naar een duurzamer Zwolle?

Voorzitter, een groot deel van de Noord- en Centraal Europese **economie en politiek is ooit gevormd** door de Hanzesteden. We waren onderdeel van politieke kringen en stonden, zowel binnen de handel als de politiek, bekend om onze eerlijkheid, solidariteit **én vooruitstrevendheid**.

En deze **vooruitstrevendheid** zien wij terug in de begroting. Bijvoorbeeld met het IJsslands preventiemodel. Hiermee betrekken we onze jongeren in het opstellen en uitvoeren van beleid, investeren wij in een positieve leefomgeving voor onze jongeren middels meer aanbod in sport, kunst en cultuur..... en zorgen wij ervoor dat onze jongeren middels deze 'natural highs' gezond, veilig en kansrijk opgroeien in onze mooie gemeente. Door de enorme onzekerheid en eenzaamheid van de afgelopen jaren, kunnen onze jongeren wel een steuntje in de rug gebruiken!

Maar deze vooruitstrevendheid hebben we nodig op **structurele basis!**

De begroting laat zien dat we belang hechten aan de volgende generaties. Het is dan ook van belang dat onze beleidskeuzes generatie- en toekomstbestendig zijn. Wij zijn het aan de volgende generaties namelijk verschuldigd om meer rekening te houden met de lange termijn....

De lange termijn in bv. het ontwikkelen van ons beleid, zoals door verschillende landelijke jongerenorganisaties is verzocht.

Hierbij wil ik dan ook ons college vragen om zich in te zetten voor de invoering van een **generatietoets**. Met deze generatietoets kunnen wij als gemeente in kaart brengen welke invloed ons beleid heeft op verschillende generaties.

Op landelijk niveau wordt op dit moment gewerkt aan een dergelijke generatietoets. Deze kunnen wij dan ook gebruiken als leidraad voor een Zwolse generatietoets voor Zwols beleid.

Is het college bereid om actief bij het Rijk te informeren naar de ontwikkelingen van de generatietoets en de raad hiervan op de hoogte te houden?

En is het college bereid om, in samenwerking met Zwolse jongerenorganisaties, -belangenbehartigers en -platformen, een Zwolse generatietoets te ontwikkelen op basis van de landelijke generatietoets zodra deze beschikbaar is?

Voorzitter, dan wil ik nog wat zeggen over **de nieuwe bestuurscultuur**, hét politieke **buzzword** van de Hanze.... want vergist u zich niet, de nieuwe bestuurscultuur die zij met zich meebrachten was een derde belangrijke waarde waarom ze zo succesvol was. De handelslieden waren politici geworden die het belang van **lokale verbondenheid** inzagen.

Maar die verbondenheid voorzitter, dat is helaas niet meer wat het was in ons mooie land. En kunt u het onze inwoners kwalijk nemen? Loze beloftes van politici, een kabinet dat handelt uit wantrouwen en **talloze** crisissen als gevolg van slecht beleid.....Nederland is toe aan zichtbare én voelbare verandering. Maar hoe geven wij - in Zwolle - deze verandering nou **samen** vorm?

Nou voorzitter, met o.a. een burgerberaad zet wat ons betreft deze gemeente zich volop in voor lokale verbondenheid. Wij zien graag dat dit burgerberaad, zoals ook door de minister voor Klimaat en Energie is voorgesteld aan de Tweede Kamer, wordt ingezet op klimaatverandering.

Het aanpakken van klimaatverandering vraagt om leiderschap en grote betrokkenheid vanuit de samenleving. En we kunnen op dit belangrijke dossier alleen het verschil maken als **iedereen** zich inzet. Wanneer wij dit burgerberaad goed uitvoeren, zal het leiden tot een efficiënt en breed gedragen beleid, maar ook tot een hechtere gemeenschap, waarbij de overheid en de inwoners elkaar vertrouwen! En met het burgerberaad brengen we niet alleen al onze inwoners op de hoogte van de laatste wetenschappelijke ontwikkelingen, maar ook kijken we **samen** naar wat dit voor de toekomst van Zwolle betekent.

En voorzitter, **als** wij dan samen met de Zwollenaar de route naar een duurzaam Zwolle willen uitzetten, laten we hen dan met de indicatoren die door het Donut Economics Action Lab geboden worden, de juiste en concrete handvaten geven.

Voorzitter, de Hanzesteden kozen er destijds voor om internationaal samen te werken om zo de uitdagingen die gepaard gingen met hun tijd **samen** aan te gaan en hun onderhandelingspositie te verbeteren.

En voorzitter, **ook nu** worden wij geconfronteerd met grote uitdagingen! Echter is het maar zeer de vraag of de huidige 21e eeuwse Hanzestad Zwolle de toets van 'Europese samenwerking' doorstaat.

Want, Europa speelt een ontzettend belangrijke rol voor Regio Zwolle. In de afgelopen jaren heeft de Regio Zwolle €154 miljoen aan subsidies ontvangen die tot een berekend werkgelegenheidseffect van bijna 5000 FTE hebben geleid in onze regio. Diezelfde regio Zwolle heeft uitgesproken de 4^e economische topregio te willen worden van Nederland. Met onze gemeente als grootste stad in deze regio worden wij daarmee, nog meer dan we al zijn, een Europese stad.

Voorzitter, helaas zien we nog **te** vaak dat wij in Zwolle geen duidelijk beeld hebben van Europese subsidies. Waar we op zoveel verschillende aspecten een heldere en goede visie terugzien in de begroting, missen we in gemeente Zwolle - althans in de stukken - een duidelijk Europabeleid. **Het beleid dat Zwolle tijdens de Hanze dus wel duidelijk voerde.** Als gemeente voeren wij veel nationaal en Europees beleid uit, met name als het gaat om grote vraagstukken zoals de energietransitie. Voor veel transnationale vraagstukken en samenwerkingen zijn er Europese subsidies beschikbaar.

Kan het college aangeven in hoeverre de gemeente Zwolle op dit moment, in ieder geval vanuit financieel opzicht, een specifiek Europa-beleid voert?

En is het college bereid om in kaart te brengen in hoeverre onze gemeente haar weg weet te vinden binnen Europa (lees: hoeveel subsidie Zwolle in de afgelopen periode uit Europa heeft binnengehaald), zodat voor onze inwoners duidelijk wordt wat het belang van Europa voor onze regio is en hoe wij door samen te werken met Brussel nog meer kansen kunnen creëren voor onze gemeente?

En mocht er nou geen duidelijke lijn in te vinden zijn, is het college dan bereid om - gelet op de geambieerde én verwachte groei van onze regio - Europabeleid op te stellen - waarmee bv. in kaart kan worden gebracht hoe de gemeente zo effectief mogelijk Europese subsidies kan aanvragen?

Dankuwel voorzitter.